

Norsk Vanns innspill til:

Høring i kommunal- og forvaltningskomiteen 22. mai 2014

Prop. 99 L (2013-2014) Endringer i plan- og bygningsloven
--

Fare for overbygging av offentlige og private vann- og avløpsledninger

Ledningene er usynlige for tiltakshaver

Vann- og avløpsledninger er ikke synlige på overflaten og er derfor særlig utsatt når huseiere skal grave og bygge. I sum ligger det 280.000 km ledninger for vann og avløp i bakken i Norge, som tilsvarer 7 ganger jordens omkrets ved ekvator. Hele 180.000 km av dette er huseiernes ledninger og snaut 100.000 km er kommunenes ledninger.

Huseiere har ikke alltid oversikt over det som ligger i grunnen, verken av egne, naboenes eller kommunens vann- og avløpsledninger. Dette gjelder spesielt huseiere som har overtatt bygninger de ikke selv har fått oppført.

Det er svært mange eksempler på at naboers eller kommuners ledninger er blitt overbygget. Senest i forrige uke fikk Norsk Vann en henvendelse fra et interkommunalt selskap som fortalte at vannforsyningen til 15 000 personer, som gikk i en stor overføringsledning, var blitt overbygget av en landbruksvei. Ledningen var tinglyst som en heftelse på eiendommen, men det hadde grunneieren glemte.

Norsk Vann vil gjøre komiteen oppmerksom på at dette kan bli et enda større problem når det foreslås at tiltakshaver skal få et større ansvar for at tiltaket er i samsvar med regelverk.

Konsekvenser av at vann- og avløpsledninger overbygges

Når tiltakshavere bygger over vann- og avløpsledninger blir det vanskelig å reparere og skifte ut ledningene, og byggingen kan føre til at ledningene blir skadet under byggeprosessen. En lekkasje på ledningen etter at garasjen eller uthuset er bygd kan bli veldig kostbar. I tillegg vil det ofte også kunne bli tvist rundt ansvarsforholdene.

Dersom viktige hovedledninger blir overbygget, kan det få til dels alvorlige konsekvenser for samfunnet dersom ledningen blir skadet eller viktig reparasjonsarbeid blir forsinket.

Økt bekymring etter fjerning av registreringsplikten

I Norsk Vanns høringsuttalelse til den forrige Regjeringens utkast til endringer i plan- og bygningsloven uttrykte vi vår bekymring for at private vann- og avløpsledninger i økende grad vil bli overbygget av garasjer og andre bygninger som følge av at naboer ikke blir varslet før bygningene oppføres.

Forslaget i Prop. 99 L (2013-2014) gir grunn til bekymring for at ikke bare private, men også kommunale ledninger kan bli overbygget, siden registreringsplikten er foreslått fjernet. Registreringsplikten ville gitt kommunene tre uker på å sjekke om bygningen ville komme i konflikt med andre interesser, herunder vann- og avløpsledninger.

I dag fremgår det av veiledningen til byggt teknisk forskrift (§ 15-8 første ledd) at avstanden fra bygning til vann- og avløpsledninger bør være minimum fire meter, med mindre annet er avtalt. Et tilsvarende avstandskrav er tatt inn i standard abonnementsvilkår som de fleste kommuner benytter overfor sine abonnenter.

For å hindre negative konsekvenser av Regjeringens forslag mener Norsk Vann det er svært viktig å ta inn et krav om avstand til vann- og avløpsledninger i plan- og bygningsloven § 29-4. Kravet bør følges opp i forskrift. Dette vil løfte frem problemstillingen fra i dag kun å være omtalt i en veiledning og i kommunens egne abonnementsvilkår til å stå i en nærmere sammenheng med øvrige byggevilkår som ivaretar mer synlige hensyn som naboer og veg.

Norsk Vann mener

Vi ber komiteen vurdere følgende vesentlige anbefalinger fra vår side i behandling av proposisjonen:

- 1) Opprettholde registreringsplikten som ble foreslått i høringsutkastet, slik at kommunen får mulighet til å sjekke om tiltaket er i strid med andre interesser, herunder vann- og avløpsledninger i grunnen. Registreringsplikten behøver ikke inkludere kommunens vurdering av om tiltaket er søknadspliktig.**
- 2) Lovfeste avstandskrav til vann- og avløpsledninger i plan- og bygningsloven § 29-4 som handler om byggverkets plassering, høyde og avstand til nabogrense. De konkrete avstandskravene kan i likhet med avstand til nabogrense fastsettes i forskrift.**

Kontaktpersoner:

Ass. direktør Toril Hofshagen, mob. 900 34 244, toril.hofshagen@norskvann.no
Juridisk rådgiver Elin Riise, mob. 412 82 916, elin.riise@norskvann.no

Norsk Vann er en ikke-kommersiell interesseorganisasjon for vannbransjen i Norge. Organisasjonen skal bidra til å oppfylle visjonen om rent vann ved å sikre bransjen gode rammevilkår og legge til rette for kompetanseutvikling og kunnskapsdeling. Norsk Vann eies av norske kommuner, kommunalt eide VA-selskaper, kommunenes driftsassistanser for VA og noen private andelsvannverk. Norsk Vann representerer 360 kommuner med ca 95 % av landets innbyggere. Norsk Vann har en samarbeidsavtale med KS.